

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

4. 8485 – Projet de loi portant modification de la loi du 18 décembre 2015 autorisant le Gouvernement à acquérir des capacités de communications satellitaires au profit du programme « Alliance Ground Surveillance » (AGS) de l'OTAN

Mir kommen dann elo zum Projet de loi 8485 iwwert d'Satellitkommunikatioun am Kader vum NATO-Programm „Alliance Ground Surveillance“ (AGS). D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. An d'Wuert huet elo de Rapporteur vum deemem Projet de loi, den honorabelen Här Guy Arendt. Här Arendt, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de la Défense

M. Guy Arendt (DP), rapporteur | Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, eist Land ass seriöös a fiabele Partner an Alliiéierten an der NATO dréit, wéi mir heibannen allegueren wëssen, zu enger ganzer Retsch vu Missiounen bei der NATO bäi, dëst enner anerem och duerch direkte materielle Support a Capacitéiten.

E konkret Beispill heivunner ass den NATO-Programm „Alliance Ground Surveillance“, dee fir d'Bündnis Reconnaissance- a Buedemwaachungsmissiounen erfëllt. An eeben em dës Missioun a méi genee em d'Lëtzebuurger Kontributioun fir dese fir d'NATO ganz weesentleche Programm geet et bei dem Projet de loi 8485, deen ech Iech haut als Rapporteur dierf virstellen.

Lëtzebuerg huet sech vun Ufank u beim Programm „Alliance Ground Surveillance“ – ech kieren dat elo of: AGS –, deen op Beschloss vum North Atlantic Council de 27. Abrëll 2012 an d'Liewe geruff ginn ass, bedeelegt. Esou hu mir zesumme mat 15 aneren NATO-Alliiéierten den Akaf vun Drone vum Typ „Global Hawk“ vum amerikanesche Constructeur Northrop Grumman matfinanzéiert.

Dës onbewaffnet Iwwerwaachungsdrone bilden d'Häerzstück vum dem AGS-Programm, deen als Pendant zum Loftiwwerwaachungsprogramm AWACS gëllt, un deem sech Lëtzebuerg jo och bedeelegt an deen et der Allianz erlaabt, besser Informatiounen vum Buedem ze hunn an domadder och besser a méi effizient Decisiounen ze treffen.

Besonnenesch am aktuelle Kontext, wou déi euroatlantesch Sécherheet duerch en ëmmer méi volatil Sécherheetskontext op der Ostflank net garantéiert ass, ass d'AGS-Missioun emsou méi wichteg.

Bei der Ausliwwerung vun den Dronen ass et allerdéngs zu Verspéidunge komm, soudatt d'AGS-Missioun mat dräi Joer Verspéidung eréischt 2019 operationell ginn ass.

D'Lëtzebuurger Kontributioun um AGS geet allerdéngs iwwert de Kofinanzement vun den Dronen eraus a betrëfft och déi Satellitkommunikatioun, kuerz SatCom-Capacitéiten, déi fir d'Missiounen, déi am Kader vum AGS executéiert ginn, noutwendeg sinn. Em dës SatCom-Capacitéite geet et och u sech an deemem Gesetz.

Et war nämlech am Kader vum NATO-Sommet 2014 a Wales, dat déi deemoleg Lëtzebuurger Regierung decidéiert huet, dem AGS-Programm déi néideg SatCom-Capacitéiten integral zur Verfügung ze stellen.

Den 10. Dezember 2015 ass dunn an deemem Haus dat entspriechend Gesetz gestëmmt ginn, wat der Regierung d'Ergebnis ginn huet, déi fir den AGS-Programm néideg SatCom-Capacitéite fir e maximale Budget vun 120 Milliounen Euro op enger Lafzäit vun zéng Joer zur Verfügung ze stellen.

De verspéite Start vum AGS-Programm huet natierlech och Verspéidunge fir d'Notzung vun de Lëtzebuurger SatCom-Capacitéite mat sech bruecht, déi eréischt vu September 2019 un, also bal véier Joer nodeems mir d'Gesetz vum 18. Dezember 2015 gestëmmt hunn, genotzt gi sinn.

Doduerjer ass et zu enger Ennerbenotzung vum Budget komm, deen am Gesetz virgesi war. Enn 2024 wieren et wuel 35 %, also 42 Milliounen vun den 120, déi virgesi waren, déi genotzt gi sinn.

Och muss ee vermieren, dat déi vum Gesetz vum 2015 virgesinnen zéng Joer, déi eis SatCom-Capacitéiten dem AGS sollten déngen, nach net erreicht sinn. Wéinst de Verspéidunge leeft den AGS eréischt säit bal sechs Joer.

Dowéinst an awer och wéinst der strateegescher Bedeitung vun deem Programm, freet d'Regierung duerch dese Projet de loi, d'Gültgkeet vum Gesetz vum 18. Dezember 2015 vun deenen zéng virgesinnee Joren op 14 ze erhéijen, also bis den 31. Dezember 2029 ze verlängeren, an dann och an deemem verlängerten Zäitraum vu 14 Joer de Budget vun 120 Milliounen kënne ganz ze benotzen.

Et ass heibäi wichteg ze betounen, dat et also nëmmen em d'Verlängerung vun der Applikabilitéit vum Gesetz vum 2015 geet. Et ass keng Upassung vum Budget an deemem Projet de loi virgesinn.

Léif Kolleeginnen a Kolleegen, ier ech elo op den Avis vum Staatsrot ze schwätze kommen, géif ech awer nach gären op e puer Detailler agoen, déi besonnenesch bei engem Projet an der Verdeedegung interessant sinn.

Bei de SatCom-Capacitéiten, déi essenziell si fir den AGS-Programm, handelt et sech em eng duerch an duerch lëtzebuergesch Kontributioun, déi vun eisen Alliiéierten extreem geschat gëtt an de Status vu Lëtzebuerg als zuverlässige Partner a Referenz am Space weider festegt.

Net nëmmen ass et d'Regierung, déi d'SatCom-Servicer finanzéiert, mee déi genannte Servicer ginn duerch LuxGovSat, d'Joint Venture tëschent dem Staat an der SES, assuréiert.

Aner Kontrolle souwéi och d'Gestioun an de Fonctionnement vun den néidegen Infrastrukturen, och op der Basis vu Sigonella a Sizilien, wou d'Drone vum AGS-Programm stationéiert sinn, gi vun NATO-Agenten, wéi der NATO Communications and Information Agency oder der NATO Support and Procurement Agency, an Zesummenaarbecht mat der Lëtzebuurger Defense assuréiert.

Wéi ech och elo schonn e puermol ennerstrach hunn, ass eis Kontributioun a Form vun de SatCom-Servicer essenziell fir den AGS-Programm a fir d'Missiounen, déi d'Dronen an deem Kader erfëllen. Déi lëtzebuergesch SatCom-Capacitéiten assuréieren nämlech de Guidage vun den Dronen an d'Transmissioun vun den Daten, déi dës bei hire Missiounen erfaassen.

D'Dronen, déi am Kader vum AGS-Programm genotzt ginn, sinn onbewaffnet a ginn exklusiv op Missiounen geschéckt, déi vun der NATO approvüiert gi sinn. Dëst bedeit, dat se nëmme kënnen op Missiounen genotzt ginn, déi vum North Atlantic Council approvüiert gi sinn, wou also de Prinzip vum der Unanimiteit muss erfëllt ginn. Sou kënnen nämlech

d'Missiounen duerchgefouert ginn, wa se och vu Lëtzebuerg accordéiert gi sinn, wéi virgesi vun de Prozeduren am North Atlantic Council.

Ofschléissend géif ech dann awer op den Avis vum Staatsrot ze schwätze kommen, deen de 4. Abrëll 2025 erauskomm ass. De Staatsrot huet zu deemem Projet de loi keng weider Observatiounen formuléiert.

Ech géif Iech also dann e grouse Merci soe fir d'Nolauschteren, verweise fir weider Detailler op de schrëftleche Rapport a ginn heimadder den Accord vun der DP-Fraktioun.

M. Fernand Etgen, Président de séance | Merci dem Här Rapporteur Guy Arendt.

An den éischten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Alex Donnersbach. Här Donnersbach, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

M. Alex Donnersbach (CSV) | Jo, merci, Här President. Mat deem Gesetzesprojet suerge mer effektiv derfir, dat déi Budgeten, déi virgesi si fir eis Kontributioun am AGS, vun der NATO och effektiv kënne gebraucht ginn.

Als CSV begrësse mer d'Verlängerung vun der Enveloppe vun 120 Milliounen em weider véier Joer, also bis 2029. Eise Bäitrag zu deemem wichtege Programm vun der NATO mat eiser Expertise an eiser Kommunikatioun, eeben och mat Programmer wéi dem GovSat-1, ass justement d'Beispill fir d'Zukunft.

Mam ugekënnegte GovSat-2-Satellit wäerte sech bestëmmt nach eng Rei Opportunitéiten opmaachen, fir eis Kontributioun zu dese Programmer vun der NATO weider ze erweideren an ze stärken.

Dat ass also dee richtege Wee, well mer Investiounen an engem Beräich vun der Defense maachen, wou mir hei zu Lëtzebuerg effektiv Retombées économiques hunn a wou mer och dovun profitéieren, weider an déi Richtung ze investéieren.

Heimat ginn ech den Accord vun der CSV-Fraktioun fir dese Gesetzesprojet.

M. Fernand Etgen, Président de séance | Merci villmools, Här Donnersbach. An da geet d'Wuert un déi honorabel Madamm Liz Braz. Madamm Braz, Dir hutt d'Wuert.

Mme Liz Braz (LSAP) | Ech ginn och den Accord vu menger Fraktioun fir d'Verlängerung vun deemem Projet. Vläch kann d'Ministesch eis jo och preziséieren, ob dat do elo an déi 3,5 % oder an déi 1,5 % fällt an Zukunft, just fir eng Iddi vun den Depensen ze kréien.

M. Fernand Etgen, Président de séance | Merci, Madamm Braz. An da wier et um Här Tom Weidig.

M. Tom Weidig (ADR) | Jo, also mir haten dat déi éischte Kéier scho matgestëmmt. Elo musse mer et nach eng Kéier stëmmen, well e signifikante Retard do ass. A mir wäerten et och elo nach eng Kéier matstëmmen.

Mee et mécht mer natierlech wierklech Suergen. Dat heescht, wa mer wierklech wellen als Europa schlagferteg sinn a mir investéieren a Rüstungsgidder an et ass da jorelaang e Retard, ass dat ganz geféierlech fir eis. Mir musse wierklech do mol eng Kéier kucken: Firwat sinn déi Retarden? Well wann déi aner keng Retarden hunn a mir hu Retarden, ass dat net gutt fir eis Sécherheet.

Mir stëmmen dat mat, mee et mécht eis wierklech Suergen, dat do wierklech esou laang, signifikant Retarde sinn. Merci.

M. Fernand Etgen, Président de séance | Merci, Här Weidig. An dann héiere mer d'Madamm Tanson.

Mme Sam Tanson (déi gréng) | Jo, ech maachen et ganz kuerz, Här President. Ech ginn den Accord vun deene Gréngen zu dësem Projet de loi.

M. Fernand Etgen, Président de séance | Merci villmools. An dann ass et um Här Marc Goergen.

M. Marc Goergen (Piraten) | Merci, Här President. Och mir kënnen eisen Accord ginn, och wann ech an der Kommissioun awer e puer Bedenken hat, virun allem well een net ëmmer weess, wat mat deenen Informatiounen gemaach gëtt, déi do geliwert ginn, virun allem wann d'Dronen déi Biller ophuelen, ob net awer och heiansdo doduerjer Ugrëffer kënnen stattfannen.

D'Defense huet probéiert, eis ze berouegen. Ech géing awer trotzdem gären an engem oder zwee Joer nach eng Kéier driwwer schwätzen an der Kommissioun, wou d'Ministesch eis vläicht e puer Beispiller an e puer Informatiounen gëtt, wat genau mat de Satelliten gemaach ginn ass. An et ass virun allem, wann Ugrëff eng Kéier géinge stattfannen iwwert déi Satelliten, dass mer do och déi Informatioun kréien an dass do an enger Transparenz mat der Chamberskommissioun geschafft gëtt.

Dat heiten ass ee vun de Projeten, wou eng Lëtzebuerger Firma direkt involvéiert ass, soumat ass dat eng vun deene Pisten, déi een och an Zukunft sollt verfullge fir déi 3,5 %, an dowéinst kënnen mer do och haut eisen Accord ginn.

M. Fernand Etgen, Président de séance | Merci, Här Goergen. An dann ass d'Wuert fir den Här Marc Baum.

M. Marc Baum (déi Lénk) | Jo, merci, Här President. Ech kann et och kuerz maachen. Mir hunn den éischte Projet als Eenzeg, mengen ech, net matgestëmmt. A konsequenterweis wäerte mer deen heiten, d'Verlängerung dovunner – och wann et net eng budgetär ass, mee awer eng zäitlech Verlängerung –, och net matstëmmen.

Deen heite Projet ass esou deen éischte Klenge Bébee gewiescht vun deenen Accorde vu Wales, opgrond vun deenen déi ganz Diskussioun, déi mer virun an och haten, wou mer entre-temps da bei 5 %-Ziler sinn, lassgetrëppelt ginn ass. A mir mengen, dass dat net de richtege Wee ass.

Merci.

M. Fernand Etgen, Président de séance | Merci, Här Baum.

D'Regierung huet d'Wuert, d'Madamm Verdeedungsminister, d'Madamm Yuriko Backes.

Prise de position du Gouvernement

Mme Yuriko Backes, Ministre de la Défense | Villmools merci a merci dem Rapporteur, deen d'Detailer perfekt erkläert huet. Lëtzebuerg participéiert un dësem wichtege Projet vum Ufank un. Dofir soen ech och e ganz grouse Merci un d'Chamber, déi hei de Feu vert gëtt fir d'Extensioun vum Projet, ouni dass de Montant ugepasst gëtt.

Ech wëll vläicht just och bemerken, dass vill gréisser Militärprojete Retarde kréien. Hei war et d'vun enger amerikanescher Firma, déi hei Problemer hat. Mee ech mengen, dat ass eng Realitéit, mat där mer an deenen nächste Joren nach méi wäerte konfrontéiert ginn.

De Volet Retour économique ass hei och ganz wicteg. Dofir nach eng Kéier merci fir d'Zoustëmmung. An natierlech fält dat heiten an déi 3,5 %.

Ech soen Iech Merci.

M. Fernand Etgen, Président de séance | Merci villmools, Madamm Ministesch. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 8485. Den Text steet am Document parlementaire 8485².

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8485 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmme fänkt un. Fir d'éischt déi perséinlech Stëmmen. Da komme mer elo zum Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

Dëse Projet de loi ass mat 58 Jo-Stëmme géint 2 Neestëmmen ugehol.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen, Alex Donnersbach, Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Mme Françoise Kemp, MM. Marc Lies, Ricardo Marques, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Charles Weiler, Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter (par Mme Nathalie Morgenthaler) et Laurent Zeimet;

Mme Barbara Agostino, MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen, MM. Luc Emering (par M. André Bauler), Fernand Etgen, Patrick Goldschmidt, Gusty Graas, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella, Lydie Polfer (par M. Gusty Graas) et M. Gérard Schockmel;

M. Dan Biancalana, Mmes Taina Bofferding, Liz Braz, Francine Closener, M. Yves Cruchten, Mme Claire Delcourt, MM. Mars Di Bartolomeo (par M. Franz Fayot), Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Paulette Lenert (par M. Ben Polidori) et M. Ben Polidori;

MM. Jeff Engelen, Dan Hardy, Fred Keup, Mme Alexandra Schoos (par M. Tom Weidig) et M. Tom Weidig;

Mme Djuna Bernard, M. Meris Sehovic, Mmes Sam Tanson et Joëlle Welfring;

MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Ont voté non: MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

5. 8493 – Projet de loi portant approbation de l'« Agreement between the Grand Duchy of Luxembourg and Japan for air services », fait à Tokyo, le 11 juin 2024

Als nächste Punkt op eisem Ordre du jour steet de Projet de loi 8493, en Accord tëschent Lëtzebuerg a Japan iwwert de Loftverkéierdëngscht. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. De Rapporteur ass den honorabelen Här Gusty Graas, an deen huet och direkt d'Wuert.

Rapport de la Commission de la Mobilité et des Travaux publics

M. Gusty Graas (DP), rapporteur | Merci, Här President. Ech mengen, mir kënnen eis net direkt erënneren, mee mir wëssen awer duerch d'Geschichtsbücher, dass hu missen zwou Atombommen op Japan gehäit ginn, fir dass Japan deemools kapituléiert huet am Zweete Weltkrich.

Et muss een awer soen, dass Japan sech duerno immens an d'Weltgemeinschaft reintegréiert huet. An haut ass et ouni Zweifel e Land, wat ganz vill Atouten opzewisen huet. An zënter Joerzéngten ass et och e privilegiéierte Partner vun eisem Land. Mir hunn och op allen Niveauen, kann ee soen, haut exzellente Relatiounen mat Japan.

Ech wëll drop hiweisen, dass zwëschen 2016 an 2019 Japan eisen éischten Handelspartner an Asien war. 2019 hate mer e Pic vu 500 Milliounen erreicht. An no der Covidkris, wat evident war, ass deen natierlech erofgaang op 380 Milliounen, fir dann 2022 nees 513 Milliounen ze errechen.

1,22 % vun eisen Exporter ginn a Japan. Dat kléngt den éischte Moment natierlech relativ bescheiden, an trotzdem ass dat awer net ze ënnerschätzen. Dat waren 2022 86 Milliounen. An domadder war Japan awer déi zweileft Destinatioun vun eisen Exporter. Gläichzäitig si 427 Milliounen aus Japan a Lëtzebuerg exportéiert ginn.

Ech mengen, een, deen eng Kéier an der rezenter Zäit a Japan war, dee konnt sech och e Bild maachen, dass dat Land sech extreem gutt entwéckelt huet an haut op engem héijen technologeschen Niveau ass. Ech wëll just vläicht ee klengen Detail soen, well ech selwer elo d'Chance hat, mat e puer Kollege virun zwee Méint a Japan ze sinn. Wat engem do opfällt, dass déi extreem Propretéit. Dass ass haut nach hänkebliewen. An ech soen dat och ganz éierlech: Do kéint sech och vläicht Lëtzebuerg e klengt Stéck ofschnéiden dervun.

Une voix | Très bien!

M. Gusty Graas (DP), rapporteur | Haut stëmme mer e wichtegt Ofkommen mat Japan, an zwar geet et ëm de Beräich Aviatioun. A wa mer vun Aviatioun schwätzen, geet et net nëmme ëm de Cargo, et geet selbsterständlech och ëm d'Passagéier wéi och ëm de Courier.

Dëst Ofkommen gouf den 11. Juni 2024 zu Tokio ënnerschriwwen. Iwwregens muss een och hei ënnersträchen, dass dat Ofkommen am Fong geholl 30 Joer Fluchverbindung mat Japan markéiert. Duerfir ass et eis och wicteg, dass mer dat haut hei net nëmme guttheeschen, mee dass et dee Moment och kann a Kraaft trieden. An, wéi gesot, wéi mer déi Visitt elo haten a Japan, dunn hu mer och mat deenen eenzelnen Deputéierten, wou mer Entrevuen haten, ganz kloer erausgespuert, dass et och fir si wicteg ass, dass dat Ofkommen och sou séier wéi méiglech hei soll ratifizéiert ginn.

Dat erlaabt och Lëtzebuerg, säi Standuert als Findel ganz kloer ze stäerken. Et ass och wicteg, dass d'Cargolux – natierlech, hei geet et an éischter Linn ëm d'Cargolux – zousätzlech wicteg Destinatiounen kritt. An dat Ofkommen bitt am Fong geholl och e wictege legalen an och reglementaresche Kader, fir, wéi gesot, de Fluchbetrieb beschtméiglech och an déi Regioun do kënnen ze organiséieren. Doduerch kënnen och nei Linnen zrëckbehalen ginn. Ech wëll och hei ënnersträchen, dass dat Ofkommen natierlech och konform ass zum EU-Reglement 847/2004 vum Parlament a vum Conseil vum 29. Abrëll 2004.

Jiddefalls, zënter der Liberaliséierung vum Fluchverkéier huet d'Europäesch Unioun och vill méi eng bedeiendend Roll an deem Beräich ze spillen. Ech wëll awer och hei ënnersträchen, dass deen Accord natierlech och bei der OACI enregistriert ass. Dass d'Organisation de l'aviation civile internationale.

Dësen Accord ass similaire zu enger Rei aneren Accorden. Et geet virun allem natierlech ëm d'Tariffer an och kommerziell Aktivitéiten. Verschidden Definitiv goufen och aus der Konventioun vu Chicago vum 7. Dezember 1944 iwwerholl.

Da wëll ech awer och an dësem Kontext op e wictege Prinzip hiweisen. Dass ass den Open Sky. Dee baséiert op Arrête vum Europäesche Geriichtshaff. An do geet et drëms, dass e Lofttransporteur, dee vun engem Memberstaat designéiert ginn ass, och wann